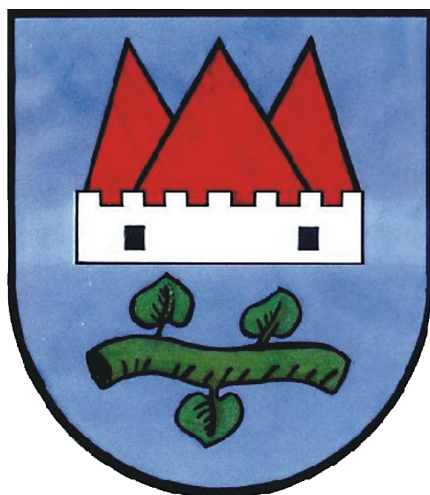

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Jeziorany za 2020 rok

Jeziorany, kwiecień 2021 r.

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania analizy

Analizę gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Jeziorany wykonano w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Prezentowana analiza obejmuje 2020 rok i zawiera zagadnienia związane z:

- możliwościami przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- potrzebami inwestycyjnymi związanymi z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztami poniesionymi w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- liczbą mieszkańców gminy,
- liczbą właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- ilościami odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilościami niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została przygotowana zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1439 ze zm.).

3. Uchwały przyjęte przez Radę Miejską w Jezioranach

Rada Miejska w Jezioranach w 2020 r. podjęła 7 uchwał dotyczących gospodarki odpadami:

- 1) Uchwała Nr XII/114/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jeziorany.

- 2) Uchwała Nr XII/115/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Jezioranach Nr X/83/19 z dnia 23 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek.
- 3) Uchwała Nr XII/116/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczeń usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowanie tych odpadów w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 4) Uchwała Nr XII/117/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
- 5) Uchwała Nr XVII/147/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 27 października 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jeziorany.
- 6) Uchwała Nr XVII/148/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 27 października 2020 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.
- 7) Uchwała Nr XVIII/156/20 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Jezioranach Nr XII/117/20 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

II. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Jeziorany

W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina Jeziorany realizowała zadanie własne związane z odbiorem odpadów komunalnych w ramach umowy zawartej w dniu 12 grudnia 2017 r. z wyłonioną w procedurze In-house własną firmą: Zakładem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Kolejowa 6, 11-320 Jeziorany, obowiązującej do dnia 31 grudnia 2020 r. Powyższa umowa obejmowała usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych zmieszanych oraz segregowanych tj. papieru, szkła, tworzywa sztucznego, opakowań wielomateriałowych i metalu oraz odpadów biodegradowalnych i popiołu, a także odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu AGD i RTV wytwarzanych w nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych. Już na początku funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. w

2013 r., Rada Miejska w Jezioranach podjęła uchwałę o objęciu systemem gospodarki odpadami zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe.

Natomiast zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Jeziorany Od 16 października 2015 r. realizowane jest w ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie, zgodnie z Umową Wykonawczą z dnia 05.06.2012 r.

Rada Miejska w Jezioranach uchwałą Nr XII/116/20 z dnia 28 lutego 2020 r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia usługi odbioru odpadów komunalnych, na podstawie której odpady komunalne odbierane są z następującą częstotliwością:

a) zmieszane odpady komunalne i bioodpady, tj. odpady zielone, spożywcze i kuchenne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji:

- od właścicieli nieruchomości z obszaru miasta Jeziorany – 2 razy w tygodniu,

- od właścicieli nieruchomości z obszarów wiejskich gminy Jeziorany – 2 razy w miesiącu, w okresie od kwietnia do października raz na dwa tygodnie

b) selektywnie zebrane odpady komunalne, tj. papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe oraz metale:

- od właścicieli nieruchomości z obszaru miasta Jeziorany – 2 razy w miesiącu,

- od właścicieli nieruchomości z obszarów wiejskich gminy Jeziorany – raz w miesiącu.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym:

-worek żółty- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale;

-worek zielony- szkło;

-worek niebieski- papier;

-worek brązowy- bioodpady.

- Na terenie gminy Jeziorany nie funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Firma odbierająca odpady komunalne realizuje formę PSZOK-u objazdowego, tj. raz na kwartał dokonuje zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego u źródła poprzez tzw. wystawki. Natomiast odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości nie większej niż 500 l na gospodarstwo, pochodzące z małych remontów, niewymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, odbierane są na zgłoszenie.

III. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Jeziorany:

1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 20 03 01

W 2020 r. z terenu gminy Jeziorany zebrano łącznie **1269,7000 Mg** odpadów zmieszanych,

2. Odpady segregowane

W 2020 r. z terenu gminy Jeziorany zebrano łącznie **333,4100 Mg** odpadów segregowanych, w tym :

- a) opakowania z papieru i tektury (15 01 01) - **25,6600 Mg**
- b) opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02) – **57,1500 Mg**
- c) opakowania wielomateriałowe (15 01 05) – **1,0400 Mg**
- d) opakowania ze szkła (15 01 07) - **128,9000 Mg**
- e) papier i tektura (20 01 01) – **28,9600 Mg**
- f) tworzywa sztuczne (20 01 39) - **91,7000 Mg**

3. Ilości pozostałych odpadów odebranych w 2020 r.:

- a) zużyte opony (16 01 03) - **5,4400 Mg**
- b) odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (17 01 01) – **7,5400 Mg**
- c) zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 (17 09 04) – **0,2800 Mg**
- d) urządzenia zawierające freony (20 01 23*) - **2,8200 Mg**
- e) leki inne niż wymienione w 20 01 31 – **0,0270 Mg**
- f) baterie i akumulatory łącznie z z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie (20 01 33*) - **0,0830 Mg**
- g) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zaw. substancje niebezpieczne (20 01 35*) - **2,1400 Mg**
- h) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 (20 01 36) – **3,4370 Mg**
- i) odpady wielkogabarytowe (20 03 07) - **63,4200 Mg**

4. Pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie **19 05 99** w ilości **47,2670 Mg** zostały składowane na Składowisku Odpadów w Wysiece k. Bartoszyce.

IV. Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych

W tabeli niżej przedstawione zostały wymagane oraz osiągnięte przez gminę Jeziorany poziomy ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2020 r., poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali i tworzyw sztucznych i szkła oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziomy obliczono na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach otrzymanych od podmiotów odbierających odpady w 2020 r.

Tab. Osiągnięte poziomy recyklingu oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w 2020 r.

Rodzaj odpadów	Wymagany poziom w 2020 r.	Osiągnięty poziom przez gminę Jeziorany w 2020 r.	Uwagi
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	35% do 16.07.2021 r.	1,53 %	Poziom osiągnięty,
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	50%	36,98 %	Poziom nieosiągnięty,
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	70%	96,42 %	Poziom osiągnięty.

V. Dochody i koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami – dane na dzień 31.12.2020

Tab. Podsumowanie wpłat mieszkańców gm. Jeziorany za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz wydatków dotyczących gospodarki odpadami . Stan na 31.12.2020 r.

Rok	Wpłaty dokonane w roku	Wydatki poniesione w roku					Różnica pomiędzy wpłatami i wydatkami
		Razem	W tym :				
			Faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów	Koszty administracji systemu	Zakup pojemników do segregacji	Pozostałe	
Rok 2020 (stan na 31.12. 2020r.)	1 454 458,40 zł	1 464 549,90 zł	1 176 544,02 zł	227 536,06 zł	50 666,78 zł	9 803,04 zł	- 10 091,50 zł

W 2020 r. mieszkańcy gminy Jeziorany wpłacili na rzecz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę **1 454 458,40 zł** a łączne wydatki związane z systemem

gospodarowania odpadami komunalnymi gminy Jeziorany wyniosły **1 464 549,90 zł**. Największe koszty generowały odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów do instalacji RIPOK.

Bilans wydatków i dochodów gminy Jeziorany związany z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami – stan na dzień 31.12.2020

wpłaty mieszkańców na rzecz opłaty śmieciowej	wydatki systemu gospodarki odpadami
1 454 458,40 zł	1 464 549,90 zł

Wydatki związane z funkcjonowaniem gospodarki odpadami w gminie Jeziorany przewyższyły w roku 2020 wpłaty mieszkańców gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o kwotę 10 091,50 zł.

VI. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2020)

Gmina Jeziorany w dniu 31.12.2020 r. liczyła 7 502 mieszkańców, w tym liczba mieszkańców miasta Jeziorany wynosiła 3 111 osób, a liczba mieszkańców sołectw gminy Jeziorany 4 391 osób.

Według ewidencji deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych do Urzędu Miejskiego w Jezioranach ujętych zostało 5 358 mieszkańców gminy Jeziorany. Różnica między liczbą mieszkańców zameldowanych a ujętych do opłat wynika z faktu, iż wiele osób zameldowanych na terenie gminy Jeziorany wyjechało za pracą do innych miejscowości w Polsce lub za granicę, czy też uczyło się lub studiowało i zamieszkiwało w internatach, bursach, stancjach i domach studenckich poza terenem gminy. Należy podkreślić, że zameldowanie nie jest wyznacznikiem objęcia deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lecz samo pomieszkiwanie.

Na dzień 31.12.2020 r. wszyscy mieszkańcy gminy Jeziorany deklarują segregację odpadów.

VII. Możliwości przetwarzania odpadów

W związku z tym, że na terenie gminy Jeziorany nie ma możliwości przetwarzania odpadów niesegregowanych i biodegradowalnych, dlatego też tego rodzaju odpady przekazane zostały, zgodnie z Umową Wykonawczą z dnia 05.06.2012 r. do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie, gdzie poddawane są procesowi biosuszenia w Segmencie Biologicznego Przerobu, celem wytworzenia paliwa z odpadów.

Odpady komunalne zbierane selektywnie z terenu gminy Jeziorany przekazane zostały również do ww. zakładu, gdzie poddane zostały procesowi odzysku, skąd następnie przekazane zostały recyklerom lub pośrednikom.

VIII. Potrzeby inwestycyjne

Na początku 2017 r. opracowano projekt rozbudowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Kolejowej w Jezioranach, następnie w 2019 r. Gmina Jeziorany otrzymała dofinansowanie tego projektu z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a w 2021 r. nastąpi realizacja.

Oprócz konieczności uruchomienia stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jezioranach potrzebny jest zakup pojemników na odpady biodegradowalne, aby wypełnić nowe rozporządzenie ministra środowiska. Potrzeba również działań w zakresie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców naszej gminy. Dzięki takim krokom możliwe będzie ograniczenie ilości odpadów powstających w gospodarstwie domowym jak również przyczyni się do zwiększenia segregacji odpadów w gminie i osiągnięcia poziomów recyklingu.

IX. Podsumowanie i wnioski

Po przeprowadzeniu analizy systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jeziorany nasuwają się następujące wnioski:

1. Systemem gospodarki odpadami w gminie Jeziorany zostały objęte zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe, a od czerwca 2017 r. włączone są do niego domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne. W ten sposób systemem gospodarki odpadami objęte są w gminie Jeziorany wszystkie istniejące na jej terenie nieruchomości.
2. Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą ilość wytworzonych przez jej mieszkańców odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny, tj. szkła, papieru, tworzywa sztucznego i opakowań wielomateriałowych oraz metali i odpadów biodegradowalnych a także wyposażała nieruchomości w worki niezbędne do gromadzenia tychże odpadów.
3. Oprócz odbioru ww. rodzajów odpadów można było również oddać nieodpłatnie bezpośrednio z nieruchomości odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV i AGD oraz gruz pochodzący z drobnych remontów.
4. W gminie Jeziorany brakuje wymaganego ustawowo Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie byłoby można oddać bezpłatnie odpady problemowe takie jak:
 - 1) przeterminowane leki i chemikalia,
 - 2) zużyte baterie, akumulatory i świetlówki,
 - 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - 5) odpady budowlane i rozbiórkowe,
 - 6) zużyte opony,
 - 7) odpady zielone,
 - 8) popiół.

5. Gmina Jeziorany w 2020 r. nie osiągnęła wymaganego ustawowo poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.
6. Udało się ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do poziomu 1,53 %.
7. Na koniec 2020 r. według złożonych deklaracji wszyscy mieszkańcy (100 %) gminy Jeziorany deklarują segregację odpadów.
8. W celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania niezbędnym jest zagospodarowania odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.
9. Zwiększeniu powinien ulec także nacisk na prawidłowe segregowanie odpadów u źródła, co wpłynie korzystnie na osiągnięcie poziomów recyklingu i przyczyni się do wypełnienia ustawowych obowiązków nałożonych na gminę odnośnie odpadów.
10. Od 16 października 2015 r. cały strumień odpadów z terenu gminy Jeziorany kierowany jest do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.
11. Priorytetową kwestią jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwie domowym oraz konieczności ich sortowania w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.